

E 1/2022

Stillet af Alexander Grandt
Til de nordiske regeringer

Til de nordiske regeringer

**Skriftligt spørgsmål
om beregningen af politiske tiltags finanspolitiske konsekvenser**

I Norden er vi stolte over vores universelle nordiske velfærdsmodel. Vi har skabt højt-udviklede og konkurrencedygtige samfund. De nordiske lande er nogle af de rigeste i verden, samtidig med at vores samfund også er nogle af dem hvor uligheden mellem mennesker er lavest.

Men vores samfund står også overfor udfordringer. Klimaforandringerne som de absolut største, men også den økonomiske ulighed er stigende i Norden. Ansvarlige nordiske politikere står overfor at udvikle svarene på, hvordan vi skaber bæredygtige velfærdssamfund, der skaber muligheder for folk og hvor vi undgår stigende økonomisk ulighed mellem mennesker.

Derfor vil jeg gerne spørge de nordiske regeringer, hvordan de i dag i beregner de finanspolitiske konsekvenser af politiske initiativer. Hvilke dynamiske effekter der medregnes af f.eks. skattelettelser overfor investeringer i velfærd kan være forskelligt i vores lande. Spørgsmålet er relevant for at belyse hvordan regnemodellerne i fremtiden kan tage højde for klima- og miljøpåvirkning og hvordan politiske tiltag påvirker ulighed, arbejdsudbud, efterspørgslen etc.

Det har store konsekvenser for virkningen på de offentlige finanser, om der alene beregnes direkte virkninger (evt. med tilbageløb), eller om de skønnede virkninger af ændret adfærd (herunder f.eks. ændret arbejdsudbud) også indgår i regnestykket – altså såkaldte dynamiske effekter.

Hvis adfærdsvirkninger inkluderes i beregningen, bliver skattelempelser typisk billigere og dermed delvist selvfinansierende, mens højere overførselsindkomster eller udgifter til velfærd typisk bliver langt dyrere. Derfor er det også relevant i lyset af udviklingen af vores velfærdssamfund, om landene regner adfærdsvirkninger af velfærdsinvesteringer i f.eks. sundhed, skole, uddannelse, transportinvesteringer etc. med når der laves strukturelle reformer, finanslove etc.

På baggrund af ovenstående stilles følgende spørgsmål:

- 1) Indgår adfærdsvirkninger generelt i beregningen af politiske tiltags virkning på de offentlige finanser på kort sigt? Med dette menes, om de skønnede adfærdsvirkninger ved ny lovgivning allerede fra ikrafttrædelsestidspunktet påvirker det finanspolitiske råderum, som kan anvendes til finansiering af andre politiske tiltag.
- 2) Medregnes adfærdsvirkninger kun på nogle områder (f.eks. ændringer af skat, offentlige ydelser) og ikke andre (f.eks. offentligt forbrug eller offentlige investeringer)?
- 3) Hvad er begrundelsen for, at man har valgt at inkludere eller ikke at inkludere adfærdsvirkninger i beregningen af virkningen på de offentlige finanser?
- 4) Indgår effekter for klima og miljø sædvanligvis i konsekvensvurderingerne ved et politisk tiltag?
- 5) Indgår fordelings effekter (herunder indkomstfordeling og formuefordeling) sædvanligvis i konsekvensvurderingerne ved et politisk tiltag?

København den 11. januar 2022

Alexander Grandt (S)